

stran, jest rozsudek i řízení jemu předcházející podle § 477 čis. 3 c. ř. s. zmatečné.

Nejvyšší soud zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by o věci znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Nárokem ryze majetkovým ve smyslu § 50 odstavec druhý čis. 3 j. n. nelze rozumět jen nárok, při němž i právní základ i uplatňovaný předmět patří k majetkovému právu. Právním základem žaloby, o niž jde, jest sice osobní právo žalobce na výživu, jež mu přísluší podle §§ 139, 141 obč. zák. proti žalovanému jako jeho manželskému otci, než žalobce dovozuje z tohoto práva a uplatňuje žalobou nárok na zaplacení 300 Kč a 600 Kč. Předmětem sporu jest proto peněžitá pohledávka, tudíž majetkový nárok žalobců, mající arcit' svůj zdroj v §§ 139, 141 obč. zák. Věcná příslušnost řídí se proto podle § 49 odstavec první j. n. výší žalobního nároku, t. j. 900 Kč, neboť jde o pohledávku jednotnou, spočívající na témže skutkovém a právním důvodu. V rozhodnutí čis. 1990 sb. n. s. vyslovil sice nejvyšší soud zásadu, že pro spor děda (báby), jímž domáhá se na vnuku (vnučce) plnění výživného, jest výlučně příslušným sborový soud prvé stolice (§ 50 odstavec druhý čis. 3 j. n.), než v rozhodnutí čis. 4040 sb. n. s. vyslovil v souhlasu s judikátem bývalého vídeňského nejvyššího soudu čis. 253 názor, že nárok manželčin na výživné o sobě jest nárokem ryze majetkoprávním, a není příčiny, by nebyl posuzován obdobně nárok zletilého syna proti manželskému otci. Ustanovení § 58 j. n. nepřichází v souzeném případě v úvahu, poněvadž se žalobce nedomáhá opětujících se požitků a plnění, nýbrž zaplacení výživného za určitou dobu, po kterou se nemohl sám vyživovati.

Čís. 14106.

Použil-li dlužník při zapravení dospělé splátky na dluh poštovní poukázky, musí připočísti poplatek za dodání. Neučinil-li tak a obdržel-li věřitel následkem toho méně, než mu patří, nesplnil dlužník splátku řádně.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1935, Rv I 2121/34.)

Soudním smírem ze dne 3. května 1933 zavázal se žalobce zaplatiti žalované firmě dluh 2.298 Kč v měsíčních splátkách po 100 Kč počínaje 15. květnem 1933 pod ztrátou lhůt a pod exekucí. První splátku 100 Kč odeslal poštou dne 15. května 1933, poněvadž dne 14. května 1933 byla neděle a v ten den poštovní úřad peněžní poukazy nepřijímal. Splátka došla žalovanou dne 16. května 1933, poněvadž však žalobce nepoukázal současně i poplatek za dodání, bylo žalované vyplaceno po srážce jen 99 Kč. Žalované, jež opřela svůj exekuční návrh o to, že nastala ztráta lhůt, byla povolena dne 26. května 1933 proti žalobci pro celou pohledávku mobilární exekuce. Žalobě o nepřípustnost exekuce vyhověly nižší soudy, odvolací soud z těchto důvodů: Podle čl. 325 odst. 1 obch. zák. a § 905 odst. 1 obč. zák. jest dlužník povinen plniti v místě svého bydliště. Na tom nic nemění ustanovení § 905 odst. obč.

zák., podle něhož dlužník je povinen v pochybnostech dodati platy peněžité na své nebezpečí a útraty věřiteli do jeho bydliště (závodu). Tímto ustanovením nebylo nic měněno na splništi. Včasnost plnění je proto posuzovati podle doby, kdy dlužník peníze věřiteli odesílá, nikoliv podle doby, kdy peníze věřiteli došly. Plnil proto žalobce, odeslav splátku dne 15. května 1933, podle smíru včas, ano nic jiného nebylo smluveno. I srážku 1 Kč na poplatek za dodání si musí žalovaná dáti líbiti, poněvadž musila počítati s tím, že jí splátky budou poukazovány poštou, a též musila věděti jako obchodník, že pošta vybírá při dodání peněz poplatek. Nechtěla-li ho sama nésti, měla si to vymíniťi ve smíru.

Nejvyšší soud změnil rozsudky nižších soudů a žalobu zamítl.

Důvody:

Smlouva je pro smluvní strany zákonem a musí býti plněna včas a přesně. Kdyby byl žalobce včas a přesně plnil, k čemu se zavázal, nebylo by došlo k tomuto sporu. I kdyby snad věřitel, vykonávaje své právo, způsobil druhé straně škodu, bylo by lze žádati jen její náhradu za předpokladu § 1295 odst. 2 obč. zák., ale na splnění smlouvy by to vliv nemělo. Žalobce nesplnil smlouvu úplně podle ujednání aspoň v tom směru, že po srážce poplatku za dodání první splátky poštovní poukázkou bylo právnímu zástupci věřitelovu vyplaceno o jednu Kč méně, což je mezi stranami nesporné (podle vl. nař. čís. 67/1930 činí poplatek do 100 Kč jen 50 h). Netřeba řešiti otázku, kde bylo splniště, neboť podle § 905 odst. 2 obč. zák. děje se placení peněz do bydliště věřitelova na nebezpečí a útraty dlužníka. Zvolil-li dlužník způsob placení poštovní poukázkou, musil připočísti poplatek za dodání, o němž věděl, nebo při nejmenším věděti musil. Nesejde na tom, že jde jen o nepatrnou částku, neboť důsledně by musilo plati totéž, kdyby byla poštovní poukázkou zaslána nejvyšší přípustná částka a kdyby podle toho poplatek činil více, což by při několika splátkách nebylo pro věřitele bez významu, a neprávem by to šlo na jeho úkor. Nebylo by se tu lze odvolávati na judikát čís. 7760 sb. n. s., podle něhož se nepokládalo za opožděné nebo neúplné plnění vyrovnání podle dřívějšího § 57 vyr. ř. v doslovu čl. III. zák. čís. 99/23, přihodilo-li se dlužníku při plnění omluvitelné nedopatření, napravitelné beze škody věřitele, neboť žalobce (dlužník) stojí na stanovisku, že se mu nedopatření nepříhodilo, nýbrž že plnil řádně, jak to bylo jeho právem, v čemž je právě na omylu. Musí si tedy dáti líbiti smluvní následky neúplného plnění.

Čís. 14107.

Ustanovení § 196 ex. ř. neomezuje ani nevylučuje, aby předražitel ve 14denní lhůtě, v témže předpisu stanovené, nemohl svůj dřívější předražek zvýšiti.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1935, R II 683/34.)